

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตสังคมไทยเราเป็นสังคมเกษตรกรรม การปลูกสร้างบ้านเรือนของคนไทยในอดีตนั้น นิยมซื้อที่ดินว่างเปล่าเพื่อปลูกสร้างบ้านและประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวขยาย ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ปู่ย่า-ตายาย อาศัยอยู่ร่วมกัน ต่อมาเมื่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปจากยุคสังคมเกษตรกรรมมาเป็นยุคสังคมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชากรไทยก็ได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย การประกอบอาชีพมีความหลากหลายมากขึ้น สภาพแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้ลูกหลานเกษตรกรที่เคยแต่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หันมาประกอบอาชีพอื่นมากขึ้น เกิดการอพยพเข้ามาทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ ของแต่ละจังหวัด รวมถึงการเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพมหานครมากขึ้น เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการที่อยู่อาศัยก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจากการอพยพย้ายถิ่นเข้ามาทำงานดังที่กล่าว จึงได้มีการก่อสร้างอาคารสูงเพื่อที่อยู่อาศัยมากขึ้น ซึ่งก่อนปี พ.ศ. 2522 นั้นประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเรื่องกรรมสิทธิ์รองรับอาคารชุด ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการเรียกร้องความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์อาคารชุด เมื่อคนจำนวนมากมาอยู่รวมกันในอาคารขนาดใหญ่ หลังเดียวกัน มีพื้นที่ใช้สอยส่วนกลางร่วมกัน จึงเป็นส่วนผลักดันให้เกิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาคารชุด คือ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522 ขึ้น โดยการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำมาใช้ และในปีนั้นเอง อาคารชุด หรือ คอนโดมิเนียมได้เกิดขึ้นในปีนั้นเป็นต้นมา (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2549)

จากตัวเลขในปี พ.ศ. 2548 พบว่ากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 5.66 ล้านคน หากรวมกรุงเทพฯ และปริมณฑล 5 จังหวัด เข้าด้วยกันจะมีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 9.79 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 15.7 ของประชากรทั้งประเทศ (มีประชากรทั้งหมด 62.4 ล้านคน) และเมื่อพิจารณาจากจำนวนที่อยู่อาศัยพบว่า ในปีพ.ศ. 2548 มีจำนวนที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร มากที่สุดคือ ประมาณ 2.1 ล้านหน่วย และหากรวมพื้นที่

กรุงเทพฯ และปริมณฑล 5 จังหวัด จะมีจำนวนที่อยู่อาศัยมากถึง 3.8 ล้านหน่วย หรือร้อยละ 19.8 ของจำนวนที่อยู่อาศัยทั้งประเทศ 19 ล้านหน่วย (กรมการปกครอง, 2548)

จากการวิเคราะห์การเพิ่มขึ้นของห้องชุดในรอบ 10 ปี (2539-2548) ในเขตกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดปริมณฑล พื้นที่ที่มีการเพิ่มขึ้นของห้องชุดในเขตกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดปริมณฑล จำนวน 10,893 หน่วย ทั้งนี้เขตที่มีการเพิ่มขึ้นของห้องชุดมากที่สุด 5 ลำดับแรกในปี 2548 ได้แก่

ลำดับที่ 1 เขตพญาไท	จำนวน 1,100 หน่วย
ลำดับที่ 2 เขตห้วยขวาง	จำนวน 1,014 หน่วย
ลำดับที่ 3 เขตบางกะปิ	จำนวน 937 หน่วย
ลำดับที่ 4 เขตสวนหลวง	จำนวน 784 หน่วย
ลำดับที่ 5 เขตพระโขนง	จำนวน 777 หน่วย

(ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2549)

การเพิ่มขึ้นของที่พักอาศัยใหม่ในแต่ละเขตนั้น มีสาเหตุหลัก คือ การเพิ่มจำนวนประชากร การแยกครอบครัวใหม่ หรือความต้องการมีบ้านหลังที่สอง ซึ่งจะพบการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครและหัวเมืองต่างๆ แสดงให้เห็นถึงทิศทางการขยายตัวที่แตกต่างกันไปของแต่ละพื้นที่ ปี พ.ศ. 2548 ที่อยู่อาศัยที่ก่อสร้างเสร็จในเขตกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดปริมณฑล มีจำนวนทั้งสิ้น 72,072 หน่วย ในจำนวนนี้เป็น ที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จในเขตกรุงเทพมหานคร (50 เขต) จำนวน 37,435 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 51.9 โดยเขตที่มีการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยสูงสุด 10 อันดับ (กรมการปกครอง, 2548)

ในปี พ.ศ. 2547-2548 ที่อยู่อาศัยประเภทอาคารชุด หรือ คอนโดมิเนียม ในกรุงเทพมหานครและ 5 จังหวัดปริมณฑล ได้รับความนิยมจากประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะโครงการที่อยู่ใกล้กับบริเวณชานเมืองใหม่ เช่น รถไฟฟ้า BTS , รถไฟฟ้าใต้ดิน เป็นต้น ซึ่งเห็นได้จากโครงการที่เปิดตัวใหม่ ที่อยู่ในย่านตัวเมืองในรัชมีการให้บริการของรถไฟฟ้า จะขายหมดในเวลาอันรวดเร็วเกือบทุกโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลในการเดินทางที่ต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น และต้องการลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางลงจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายโดยรวมของประชาชนด้วย (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2549)

เนื่องจาก ปี พ.ศ. 2548 พื้นที่ห้วยขวางมีอัตราการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จสูงสุดติดอันดับ 1 ใน 10 อันดับแรกในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นเขตที่มีการเพิ่มขึ้นของห้องชุดมากเป็นอันดับ 2 นอกจากนี้จากข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ได้รวบรวมข้อมูลจำนวนบ้านพักอาศัยในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2541 ถึงปี 2548 พบว่าแนวโน้มของจำนวนบ้านเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนบ้านในกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2548

(หน่วย: หลัง)

2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
30,826	31,101	31,041	31,203	31,790	31,953	32,849	34,427

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, วันที่ 16 มิถุนายน 2548

นอกจากนี้ กรมการปกครอง (2548) แสดงจำนวนประชากรเขตห้วยขวางทั้งหมด 76,213 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย จำนวน 35,522 คน เพศหญิง จำนวน 40,691 คน และพบว่าประชากรที่มีช่วงอายุระหว่าง 6-25 ปี มีจำนวน 26,163 คน แบ่งออกเป็น เพศชาย 10,451 คน เพศหญิง 15,712 คน และจัดเป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด แต่มีโอกาที่จะเข้าไปเสพและติดยาได้ (potential demand) หรือ “กลุ่มเสี่ยง” ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 6 - 25 ปี หากไม่ป้องกันให้มีประสิทธิภาพแล้ว ในอนาคตอันใกล้นี้เยาวชนของชาติอาจจะเป็นกลุ่มเสพติดที่ใหญ่ที่สุด (กรมการปกครอง, 2550)

อีกประการหนึ่ง ผลการจับกุมคดียาเสพติดของสถานีตำรวจห้วยขวาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2549 พบว่าจำนวนคดีเสพยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ตั้งแต่ปี 2545 จำนวนคดีเสพยาเสพติด 147 คดี จนถึงเดือนตุลาคม 2549 พบว่าคดีเสพยาเสพติดเพิ่มเป็น 214 คดี ตลอดจนคดีจำหน่ายยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 แสดงผลการจับกุมคดียาเสพติด ตั้งแต่ปี 2545 ถึงเดือนตุลาคม 2549 ของสถานีตำรวจห้วยขวาง

ประเภทคดี	2545	2546	2547	2548	มค.-ตค.	อายุของผู้ต้องคดี	
					2549	0-24	25 ปี ขึ้นไป
เสพยาเสพติด	147	218	185	192	214	181	33
ครอบครองยาเสพติด	315	212	171	81	41	12	29
จำหน่ายยาเสพติด	52	71	63	47	62	15	47

ที่มา : สถานีตำรวจห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร, วันที่ 15 พฤศจิกายน 2549

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พ.ต.ต ศิริพงษ์ วรผลึก สารวัตรประจำฝ่ายอำนวยการประจำผู้บังคับการตำรวจ พบว่าอายุของผู้ต้องคดียาเสพติดในพื้นที่เขตห้วยขวาง ตั้งแต่ปี 2545 ถึงเดือนตุลาคม 2549 ตามข้อมูลในตารางที่ 2 ที่แสดงผลการจับกุมคดียาเสพติดของสถานีตำรวจเขตห้วยขวาง ส่วนใหญ่พบในช่วงอายุ ต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 181 ราย คิดเป็นร้อยละ 85 ของผู้ต้องคดียาเสพติดทั้งหมด 214 ราย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่น และมีแนวโน้มของคดียาเสพติดเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่คดีครอบครองยาเสพติดพบว่าอายุของผู้ต้องคดีครอบครองยาเสพติด ส่วนใหญ่พบในช่วงอายุ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 71 ของผู้ต้องคดีครอบครองยาเสพติดทั้งหมด จำนวน 41 ราย และคดีจำหน่ายยาเสพติด พบว่าอายุของผู้ต้องคดีจำหน่ายยาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 76 ของผู้ต้องคดีจำหน่ายยาเสพติดทั้งหมด จำนวน 62 ราย

จากข้อมูลด้านประชากรกลุ่มเสี่ยง และจำนวนอาคารชุด ตลอดจนข้อมูลด้านคดีจับกุมยาเสพติดในเขตห้วยขวางมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่เขตห้วยขวางเป็นเหมาะสมที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ที่ควรศึกษาปัญหาสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นในอาคารชุดในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ โดยวิธีการศึกษา และรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้ที่อาศัยในอาคารชุด ตลอดจนปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่อยู่ในเขตห้วยขวาง เกี่ยวกับปัญหาทางสังคมที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นในอาคารชุด
2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่อยู่ในเขตห้วยขวาง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นในอาคารชุด

สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้พักอาศัยในอาคารชุด 3 แห่ง ในเขตห้วยขวาง

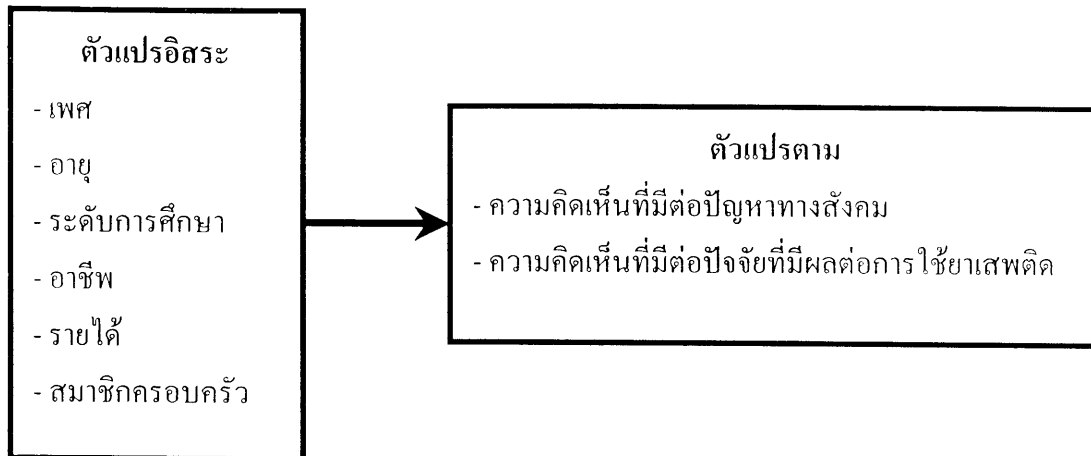
1. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นแตกต่างกัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นแตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นแตกต่างกัน
4. กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นแตกต่างกัน
5. กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นแตกต่างกัน
6. กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรกลุ่มตัวอย่าง
จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด 350 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล
2. ขอบเขตของเนื้อหา หรือตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยเรื่องนี้คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสมาชิกในครอบครัว ที่มีต่อปัญหาทางสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
3. ขอบเขตด้านเวลาและสถานที่
ศึกษาในปี พ.ศ. 2550 อาคารชุด 3 แห่ง อยู่ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
 - 3.1 ศึกษาช่วงเดือน สิงหาคม ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2549
 - 3.2 ศึกษาในอาคารชุด 3 แห่ง ของเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง ปัญหาทางสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายสุขภาพของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดในเขต กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตห้วยขวาง

ปัญหาทางสังคม หมายถึง ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในอาคารชุดของผู้พักอาศัยในอาคารชุดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่มีผลต่อวัยรุ่นที่ใช้จ่ายสุขภาพ หมายถึง ตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพล และมีผลต่อวัยรุ่นเกี่ยวกับการใช้จ่ายสุขภาพ

อาคารชุด หมายถึง อาคารชุด 3 แห่งในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร คือ อาคารชุด คีดีทาวเวอร์ อาคารชุด ภัทรเรสซิเดนซ์คอนโดมิเนียม และอาคารชุด ไบรท์ตัน เฟลส ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใด ๆ ก็ตาม เป็นช่วงระยะเวลา หรือนานติดกัน จนทำให้ร่างกาย ทรุดโทรมและตกอยู่ใต้อำนาจ หรือตกเป็นทาสของสิ่งนั้น ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว

วัยรุ่น หมายถึง ชาย-หญิง ที่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 11 - 20 ปี ที่พักอาศัยอยู่ในอาคารชุดทั้ง 3 แห่งของเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงลักษณะของปัญหาทางสังคมที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดในเขตห้วยขวาง
2. ผลการศึกษาทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นที่อาศัยในอาคารชุดที่อยู่ในเขตห้วยขวาง
3. ผลการศึกษานำมาซึ่งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมและป้องกันปัญหาเสพติดของวัยรุ่นในอาคารชุดในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และการแก้ไขปัญหาเสพติดของวัยรุ่นในอาคารชุดเขตห้วยขวาง ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและประโยชน์ต่อสังคมต่อไป